

غربالگری تحمل برخی پایه‌های مرکبات به خاک‌های آهکی

علی اسدی کنگرشاهی^{۱*}، نگین اخلاقی امیری^۲

^۱ بخش تحقیقات خاک و آب، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، سازمان تحقیقات،

آموزش و ترویج کشاورزی، ساری، ایران

^۲ بخش تحقیقات گیاهان زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مازندران، سازمان

تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ساری، ایران

*نویسنده مسئول: kangarshahi@gmail.com

چکیده

در این پژوهش تحمل برخی پایه‌های مرکبات (نارنج، سوینگل سیتروملو، کاریزوسیترنج، ترویرسیترنج، سی ۳۵، گوتو و اسموت‌فلت‌سویل) به آهک کل و فعال خاک به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در خاک‌های منطقه شرق مازندران مورد بررسی قرار گرفت. نتایج میانگین درجه کلروز پایه‌های مختلف در این خاک‌ها نشان داد که سوینگل سیتروملو بیشترین درجه کلروز را داشت و پایه‌های سی ۳۵، کاریزوسیترنج، گوتو، ترویرسیترنج، اسموت‌فلت‌سویل و نارنج به ترتیب بعد از سیتروملو قرار داشتند. با افزایش آهک کل و فعال خاک، میانگین غلظت آهن فعال برگ پایه‌های مختلف کاهش یافت. نارنج بیشترین ضریب انتقال آهن فعال و سوینگل سیتروملو بیشترین ضریب انتقال آهن کل از ریشه به اندام هوایی را داشتند. غلظت آهن فعال برگ سوینگل سیتروملو، کاریزوسیترنج، ترویرسیترنج، سی ۳۵ و گوتو با افزایش آهک فعال خاک کاهش یافت. لذا با توجه به شاخص درجه زردی برگ و شیب کاهش غلظت آهن فعال برگ به ازای هر واحد افزایش آهک فعال، نارنج و اسموت‌فلت‌سویل متحمل‌ترین و سوینگل سیتروملو حساس‌ترین پایه به آهک خاک بودند. پایه‌های گوتو، کاریزوسیترنج، ترویرسیترنج و سی ۳۵ از نظر حساسیت به آهک به ترتیب پس از سوینگل سیتروملو قرار گرفتند.

کلمات کلیدی: آهن فعال، تحمل ژنوتیپ، ضریب انتقال آهن، کربنات کلسیم فعال.